

semestr 4

Samochody i pojazdy ratownicze

Emergency vehicles

profil	ogólnoakademicki
kierunek	inżynieria bezpieczeństwa
poziom	pierwszego stopnia
program	SP-IB: studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunku inżynieria bezpieczeństwa
forma studiów	stacjonarne
ECTS	3
koordynator	dr inż. Włodzimierz Kupicz

forma zajęć: wykład

godzin	30
wymagania wstępne	Znajomość przedmiotów: fizyka, mechanika, termodynamika, podstawy konstrukcji maszyn, wytrzymałość materiałów, rysunek techniczny
cele	Przedmiot powinien umożliwić studentom pozyskanie wiedzy z zakresu podstaw teoretycznych, budowy i funkcjonowania samochodów ratowniczo-gaśniczych i specjalnych. Celem nauczania przedmiotu jest też zapoznanie studentów z podstawowymi elementami teorii silników spalinowych, zasadą ich działania, charakterystykami pracy oraz z teorią ruchu samochodu. Przedstawiona zostanie klasyfikacja samochodów pożarniczych, stawiane im wymagania dotyczące bezpieczeństwa i parametrów, rozwiązania techniczne podzespołów, systemów sterowania oraz zasady bezpiecznej eksploatacji.
metody	Wykład - prezentacja multimedialna
praca własna	Studiowanie literatury
literatura podst.	1. Zestaw materiałów wykładowych w formie elektronicznej przekazywany przez wykładowcę 2. Skrypt Samochody gaśnicze i specjalne niewydany, przekazywany w formie elektronicznej 3. Seweryn Orzełowski: Budowa podwozi i nadwozi samochodowych. WSiP, Warszawa 2004, 4. Rozporządzenia MSWiA z dnia 20 czerwca 2007 (poz.1002), Dziennik Ustaw RP z dnia 8.08.2007 Nr 143 -Wymagania Techniczne i użytkowe pojazdów Pożarniczych. 5. Norma PN EN 1846 - 1, 2, 3
literatura uzupeł.	1. „Układy wtryskowe Unit Injector System”. Informator Techniczny Bosch, WKiŁ 2001, 2. „Układ wtryskowy Common Rail”. Informator Techniczny Bosch, WKiŁ 2001, 3. „Promieniowe rozdzielaczowe pompy wtryskowe VR”. Informator Techniczny Bosch, WKiŁ 2001, 4. „Czujniki w pojazdach samochodowych” Informator Techniczny Bosch, WKiŁ 2002, 5. „Sterowanie silników o zapłonie iskrowym” Informator Techniczny Bosch, WKiŁ 2008; 6. „Konwencjonalne i elektroniczne układy hamulcowe” Informator Techniczny Bosch, WKiŁ 2006, 7. Jornsens Reimpel „Podwozia samochodów” WKiŁ 1997, 8. Seweryn Orzełowski, „Eksperymentalne badania samochodów” WNT 1995, 9. Arczyński S.: „Mechanika ruchu samochodu”. WNT, Warszawa 1994, 10. Dębicki M.: „Teoria samochodu”. WNT, Warszawa 1969, 11. Siłka W.: „Teoria ruchu samochodu”. WNT, Warszawa 2002, 12. Cimolino, Heck, Linde, Springer, Sundmersen: Ratownictwo techniczne podczas wypadków z udziałem samochodów ciężarowych, 13. Wajand J.: „Silniki o zapłonie samoczynnym”. WNT, Warszawa 1980.

treści	godziny
Podział i oznaczenie samochodów pożarniczych wg PN-EN 1846-1-3. Omówienie konstrukcji typowych samochodów pożarniczych: ratowniczo-gaśniczych i ratownictwa technicznego. Specyfika rozwiązań konstrukcyjnych samochodów pożarniczych-konstrukcja podwozi samochodów miejskich, uterenowionych i terenowych. Rozwiązania konstrukcyjne warunkujące zdolność jazdy w terenie. zawieszenie pojazdów, wpływ konstrukcji zawieszenia na obciążenia dynamiczne zabudowy oraz załogi pojazdów. Wymagania stawiane pojazdom. Konstrukcja nadwozi – zabudowa poszczególnych pojazdów pożarniczych, kabina kierowcy, zbiorniki, tablice sterowania. Samochody z drabiną mechaniczną i podnośnikami hydraulicznymi. Wymagania dotyczące bezpieczeństwa stawiane samochodom ratowniczo-gaśniczym, ratownictwa technicznego, z drabiną mechaniczną lub podnośnikiem hydraulicznym, ratownictwa chemicznego i innym specjalnym. Badania i bezpieczeństwo samochodów pożarniczych oraz specjalnych	16
Bilans sił działających na pojazd w ruchu prostoliniowym, siły oporów ruchu, siła napędowa, charakterystyka dynamiczna pojazdu	5
Charakterystyka kierowności samochodów pożarniczych, dynamiczna stabilność ruchu, wpływ zabudowy pojazdu na położenie środka masy. Budowa układów hamulcowych, rzeczywisty proces hamowania, wymagania i metody badań układów hamulcowych	5
Odtworzony wykres indykatorowy silnika dwu i czterosuwowego z zapłonem iskrowym i samoczynnym. Wyprowadzenie wzoru na sprawność ogólną silnika. Układy zasilania silników benzynowych i z zapłonem samoczynnym. Normy poziomu emisji szkodliwych składników spalin silników samochodów pożarniczych i innych silników sprzętu ratowniczo-gaśniczego. Rozwiązania konstrukcyjne silników zmniejszające toksyczność spalin	4

efekty przedmiotowe

lp	kkod	pkod	efekt przedmiotowy	weryfikacja
1	6W02	6W02-SamPoRat1	Zna zależności pomiędzy poszczególnymi parametrami pojazdu, potrafi powiązać położenie środka masy ze statecznością pojazdu. Rozumie jaki wpływa ma moment obrotowy silnika na zdolność pokonywania wzniesień oraz osiągnięcie maksymalnej prędkości jazdy	Sprawdzian

efekty kierunkowe

lp	kkod	efekt kierunkowy
1	6W02	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu stosowania podstawowych metod analitycznych, technik i narzędzi służących rozwiązywaniu zadań inżynierskich w inżynierii środowiska i inżynierii bezpieczeństwa

LEGENDA

kkod	kod efektu kierunkowego
pkod	kod efektu przedmiotowego